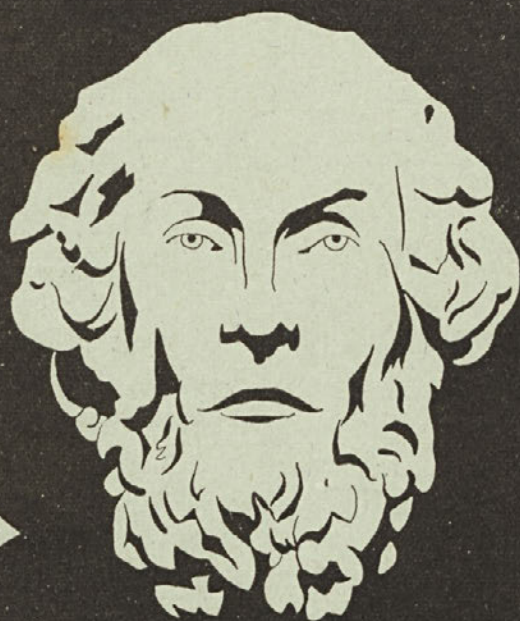
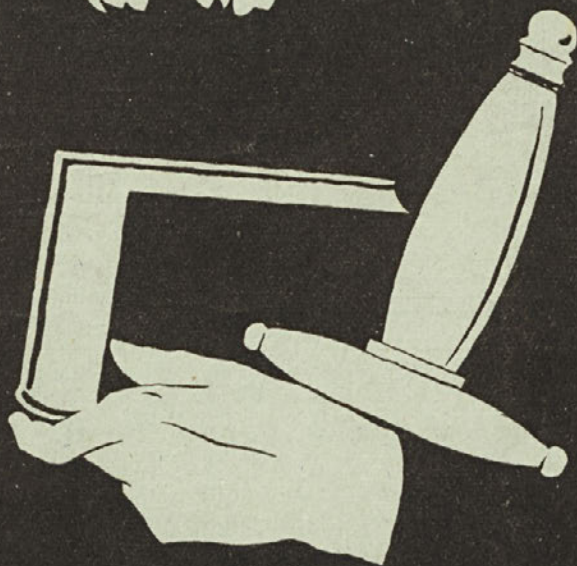

NUNC
AUTEM
MANENT
FIDES,
SPES,
CHARITAS:

TRIA
HAEC,
MAIOR
AUTEM
HORUM
EST
CHARITAS.

1 COR. XIII, 13

ZBORNIK

GLASILO SLOV. IN HRVAT. DUHOVNIKOVA V ITALIJI

Ali si storil vse, da nabereš čim več
udov za **GORIŠKO MOHORJEVO**
DRUŽBO?

Kako boš v prihodnje več storil?

RESTAVRACIJA
PRI TREH KRONAH

v Gorici, Gosposka ulica.

Točna postrežba.

LUDVIK ZOTTER

Brivski in damski salon

TRAVNIK 17

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Anton Breščak

Gorica — Gosposka ulica števil. 14

Največja zaloga pohištva v deželi.

Lastna delavnica. Točna potrežba.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Anton Koren nasl. - Gorica

najstarejša goriška trdka specializirana s
českimi porcelanom - šipami - emajlom in
stekleno posodo.

JOSIPINA PODGORNIK

RESTAVRACIJA (CENTRAL)

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. — — —

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
Podružnica v Gorici, Corso Verdi - Trgovski dom

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Uradne ure od 8.15 do 12 in od 3 do 5.

Vrši vse bančne posle najkulantneje in najbolj točno!

Delniška glavica
25 milijonov din.

Reserva 15 milijonov
dinarjev.

JOSIP CULOT

Gorica - Raštelj 2

Velika zaloga igrač, cerkvenih predmetov,
galanterije ter športnih predmetov.

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Ascetično zrno.

Naturza II.:

Za god sv. Terezije Deteta Jezusa.

»Mirificavit Deus sanctos suos.«

P. Puntigam, goreči pospeševatelj Evharist. zveze narodov, urednik lepega mesečnika »Der Euch. Völkербund« (Wien IX Canisiusgasse 23) piše v februarški številki tole:

»Tretjega decembra lanskega leta sem pričel devetdnevno k sv. Tereziji s prošnjo, naj bi mi vrgla cvetko z neba, t. j. naj bi mi izprosila od Boga milost, ki je zame posebno važna in koristna. Molil sem v ta namen v čast presveti Trojici dnevno 24 Čast Bogu Očetu v zahvalo za vse milosti, ki jih je presv. Trojica naklonila Tereziki v 24 letih njenega zemškega življenja. Bil sem pa le radoveden, ali mi bo izprosila kako milost, zato sem jo prosil, če ni nedostojno, naj mi da za to kako znamenje. Kot znamenje pa bom smatral, če mi med devetdnevno po komerkoli pošlje svežo cvetočo vrtnico. Bil sem zelo radoveden, ali mi bo dala tako znamenje. Resnično, tretji dan devetdnevne pride neka dobra duša iz pisarne E. V. B. obiskat in mi prinese krasno rdečo rožo z dolgim stebлом. Moje začudenje je bilo veliko. Vprašam jo: »Kako vendar pridete do tega, da mi prinašate to cvetico?« Gospodična odvrne: »Imela sem god in o tej priliki sem dobila cvetice v dar, pa sem si mislila, eno lahko vam ponesem, ki je boste gotovo veseli.«

Lahko je slučaj, toda še nikoli mi ni nihče prinesel v dar ene same cvetice, in to ob debelem snegu in pri 10° mraza. Pripomnim, da sem obljubil, da bom mošebitno uslišanje kje objavil in priporočal onih 24 Čast Bogu kot devetdnevno v čast presv. Trojici. Zato to pripovedujem.

Z jedjo pa pride apetit, 24. dec. pričnem novo devetdnevno in prosim za

dve milosti. Za prvo nisem prosil znamenja, ker sem mogel slutiti uslišanje; pač pa za drugo. Kot zaželeno znamenje sem topot predlagal belo cvetko. Živ človek ni vedel za to. Četrty dan pride strežnica sestra Vitalis k postelji (p. Puntigam je takrat ležal bolan v bolnišnici) z belo cvetko v roki in pravi: »Tu je nekaj od male Terezike, ki vas pristrčno pozdravlja.« Veselo presenečen vprašam: »Od kod ste vendar dobili to?« Sestra odgovori: »Bila sem v kapeli, kjer je postavljen in okrašen kip male svetnice. Čisto proti svoji navadi grem k oltarčku in vidim, kako je padel en cvet z oltarja. Hotela sem ga znova postaviti na njegovo mesto, pa nisem prav vedela kam, in tedaj mi je prišlo na misel, da bi ga nesla vam.« — Tako mi je mala sveta Terezika sama s svojega oltarja poslala zaželeno znamenje. Ali ni to ljubko? Gotovo, slučaj, poreče marsikdo; jaz pa mislim, da imam vzrok meniti, da mi je resnično mala svetnica izprosila zaželeno milost. Priporočam torej vnovič omenjeno devetdnevno v čast mali sv. Tereziji Deteta Jezusa.

Dr. Jakob Ukmar:

Historia docet.

(Razmišljanja iz cerkv. zgodovine.)

Dalje.

5. Krivoverstva in razkoli.

Med najvažnejše pojave cerkvene zgodovine in med dogodke, ki so krščanstvo globoko pretresali, štejemo po pravici krivoverstva in razkole. Ni pa namen naslednjih vrst, podati dogmatično ali historično razpravo o herezijah in razkoli, pač pa sprožiti nekaj misli o že znanih dogodkih, razmišljati o njih praga matiki ter aplicirati vse skupaj na nas in naše dni.

Krivoverstva označujemo prav primerno z grškim izrazom kot herezije.

Hairesis je izbor, electio, izbran ali odbran način mišljenja in življenja, končno torej sekta, stranka. V Ap. Delih naletimo na hairesis v vseh teh pomenih, od sadocejske stranke do krščanstva sploh.¹⁾ V listih pa, ki so bolj doktrinarni, včasih tudi apologetični in polemični, se hairesis vedno bolj precizira kot stranka, nastala med kristjani, v kolikor nasprotuje pravemu apostolskemu nauku in se trdovratno drži svojega posebnega naziranja.²⁾ Če se vsled tega mistično telo Kristusovo razkolje, imamo pa razkol. To je pač logično razmerje med herezijo in šizmo, da so v enem delu kristjanov najprej haireseis, t. j. posebna, samolastna naziranja v verskih ali disciplinarnih zadevah, ki se, če se prej ne poravnajo, izražajo končno v formalni ločitvi od ostalih vernikov, v razkolu.³⁾ Toda kakor so vsi heretiki v faktičnem razkolu od pravega skrivnostnega Kristusovega telesa, tako povzroča pa tudi razkol, ki je nastal vsled navidezno le disciplinarnih diferenc, sčasoma prave herezije. Pravoslavje je je postalo krivoversko, anglikani in starokatoliki so bili prav malo časa samo razkolniki. Haec dicuntur, ut amemus unitatem et timeamus separationem. Nichil enim sic debet formidare christianus quam separari a corpore Christi. Si enim separatur a corpore Christi, non est membrum eius; si non est membrum eius, non vegetatur Spiritu eius.⁴⁾ To ukinjenje oživljajočega vpliva, ki prihaja od Kristusa kot glave na vse njegovo telo, ne more ostati brez usodnih posledic. Zato so cerkveni očetje, posebno Ciprijan za časa afriških razkolov, tako ostro svarili pred ločitvijo. To velja tudi nam, ki slišimo včasih novodobne sirenske glasove.

Ker človek lahko zlorabi svojo prosto voljo in ker je človeška slabost (in včasih hudobija) velika, mora priti do herezij in razkolov. Seveda je ta nujnost le pogo-

na in relativna. To je priznal že apostol Korinčanom: oportet et haereses esse (1 Cor 11, 19). Modrost božja pripušča to v dober namen, ut qui probati sunt, manifesti fiant (ibid.).

Če hočemo človeško slabost, iz katere izvira pogojna nujnost herezij, poglobljeno analizirati, moramo postaviti na prvo mesto napuh, ki noče uma docela ukloniti božjemu razodetju, kakor ga oznanjuje legitimna oblast. Apostoli namreč in njih nasledniki so na duhovnem bojevitim pohodu: ad destructionem munitionum, consilia destruentes et omnem altitudinem extollemem se adversus scientiam Dei, et in captivitate redigentes omnem intellectum in obsequium Christi (2 Cor 10, 4—5). Torej vsak um in ves um mora v ujetništvo krščanstva; ni je umske avtonomije pred božjim razodetjem. Mar se bomo nad tem zgražali? Ali je pametno mišljenje sploh prosto? Ne, odvisno je od objektivne resnice in logičnih zakonov, sicer bi ne bilo pametno, ampak nesmiselno mišljenje. Mislečemu človeku pristoji edino le podvreči se v verskih rečeh magisteriju, ki se kot pristni legitimir.⁵⁾ Človeku pa ni vedno lahko kapitulirati in se podati v duhovno ujetništvo; včasih mu bolj ugaja hairesis, prosti izbor, lastna konstrukcija v stvareh vere, morale in cerkvene discipline. Ta pot pa pelje stran od Kristusove cerkve v razkol, v krivoverstvo. In ta samorast, ta emancipacija od vidnega magisterija ima žal nekaj zelo mikavnega, nekaj privlačnega na sebi; laži apostol ali psevdoreformator fascinira maso, da gre za njim kot nespametna ovčad. O insensati Galatae, quis vos fascinauit non oboedire veritati? (Gal 3, 1). Celo brihtno glavo Tertulijanovo je omamil rigorizem montanistov.

Temu umskemu napuhu, ki ima vsaj videz idealizma, se pridružuje kot važna gonilna moč slavohlepje in samoljubje. V predzgodovini vzhodnega razkola igra ta činitelj glavno vlogo. Odločilno poseganje rimskega škofa v dogmatične boje na vzhodu je carigradske patriarhe zelo bolelo. Iz znanega nepotrjenega kanona

1) Act 5, 17; 15, 5; 24, 5 in 14; 26, 5; 28, 22.

2) Cfr. 1 Cor 11, 19; 2 Petr 2, 1; Gal 5, 20.

3) Razvidno tudi iz 1 Cor 11, 19. Glej Dr. Al. Schäfer, Erklärung der beiden Br. an die Kor. Münster in W. 1903, 223—224.

4) August, Tract. 27. in Joan.

5) Glej tudi Schäfer l. c. 500.

prvega carigradskega in tudi kalcedonskega zbora zveni želja, da se jim zagotovi za enkrat vsaj drugo mesto v vesoljni cerkvi. Za enkrat, pravim, kajti za časa Gregorija Vel. si lastijo v Carigradu že naslov ekumenskega patriarha; in ko se po smrti Focijevi prvi razkol za silo zakrpa, se kmalu zopet pojavi stara bolezen, ko se v prvi polovici 11. stol. patriarh Evstatij poteguje pri Ivanu XIX. za pravno priznanje visokodonečega naslova.

Častihlepnost je sicer zelo razširjena bolezen, vendar se vsakdo te slabosti sramuje in prav zato, ker je častihlepen, noče veljati za častihlepneža. Prav za prav zveni iz početka vsake herezije in vsakega razkola: moja mora veljati, ne tvoja; jaz hočem biti zgoraj, ne spodaj. Toda kdo si upa pred javnostjo govoriti v tako odprti in jasni terminologiji? Zato pa slišimo iz ust novotarjev čisto drugačno pesen: cerkev je v nevarnosti, rešiti jo je treba. Z gorečnostjo kakkega Elije nastopi Hipolit proti papežu Kalistu, češ, da je preveč popustljiv napram spokornim nečistnikom, in kmalu za njim istotako Novacijan proti papežu Korneliju, ki da preveč na lahko odpušča spokornim odpadnikom. Kolika skrb za obstoj cerkvene discipline! Razkolnika Felicisim in Fortunat pa vidita v Ciprijanu vprav nasprotno hibo: ta mož jima je prestrog v penitencialni praksi; treba bi bilo več pastoralne modrosti, da se spokorni ne odtuje cerkvi. Donat, ki hoče sam zasesti nadškofijski sedež, svari vernike pred legitimnim nadškofofom Cecilijanom, ki da je ordiniran po izdajici Feliksu. Celo carigradski patriarhi so čutili potrebo, prikriti svojo častihlepnost in opravičiti svoje separatistične težnje, zato so formalirali in usque ad nauseam ponavljali svoje tožbe, češ, da je zapadna cerkev zapustila prvotno disciplino in s Filioque nič manj kot veroizpoved potvorila.

Poleg častihlepnosti naletimo v zgodovini herezij in razkolov še na druge zelo nizkotne činitelje. Marsikje velja: *chez la femme*, iščite žensko! No, še iskati je ni treba veliko, ker se kmalu pojavijo. Simon Magus je misijonaril s Hele-

no, Montan s Priscilo in Maksimilo, Luther je reformiral sebe in svojo Katarino, Henrik VIII. je pa ustanavljal svoj harem po orientalskem vzorcu in papež ga ni hotel blagosloviti. Pa si belimo glavo s kritičnim raziskovanjem, kako je neki prišlo do novih nauk o izvirnem grehu, o milosti in opravičbi pred Bogom, ko nam tudi brez lista ad Romanos in brez Avguština skoro vse pojasni ena sama beseda: ženska. Heu quot apostatae a statu nostro sacro propter concupiscentiam carnis non frenatam! Poželjivost mesa in oči,⁶⁾ to sta dva hudournika, ki podirata jezove dogmatike in morale ter si orjeta svojo lastno strugo.

Hereziarhi in začetniki razkolov so v pretežni večini duhovniki, redovniki in škofje. To govori celo knjigo. Tudi cedre na Libanonu se zmajejo, če jih milost božja ne drži. Caveamus, oremus! Corruptio optimi pessima.

Pastoralni pomenki.

I. Kovačič:

Beseda moškim o moderni ženski noši.

Dragi možje in mladeniči! Slišali ste v zadnjih letih večkrat, kako sem javno in odkrito bičal žensko modno norost. Bog mi je priča, da nisem opravljal tega dela rad ali celo z veseljem, temveč le pod pritiskom dolžnosti. Tudi nisem hotel s tem ženskega spola sramotiti ter ga izpostavljati zasmehu od strani moških. Morebiti je padla tu pa tam kaka prehuda beseda; a nikdar nisem imel namena, zadeti osebo, temveč edino le zatreti napako. — Tudi z vami, dragi možje in mladeniči, bom izpregovoril danes v tej zadevi resno besedo, in sicer zato, da bi vas pridobil kot zaveznike v boju proti nesramni in nekrščanski ženski noši. Predno pa sklenemo zavezniško pogodbo, vas moram pripraviti do tega, da odkrito priznate: »Tudi mi smo krivi!« — Ženske imajo namreč poleg drugih izgovorov tudi tega, da se zato tako prosto oblačijo, ker jih mnogi izmed vas radi vidijo tako oblečene.

⁶⁾ Spomni se nemških grabežljivih knezov ob reformaciji.

Ženske imajo v primeri z moškimi že od narave bolj odvisno stališče; to odvisnost tudi čutijo in se po njej ravnaajo, dočim hodi moški bolj samostojno pot. Ženska je v vsakem oziru manj samostojna kot moški. To pa ni še samo na sebi nič slabega. — Toda pri mnogih sega ta odvisnost in nesamostojnost predaleč in čez mero dostojnosti; mnoge se hočejo tudi v nedovoljenih rečeh ravnati po okusu in volji moških. Ko zapazijo namreč, da nedostojna ženska noša moškimi ugaja, se vzbudi v njih močno nagnjenje, da bi se tako oblačile. Kakor hitro bi ženske opazile, da njihova noša večini moških ne dopade, bi jo kmalu opustile in zamenjale z drugo. Nobena ženska noša namreč se ne more dolgo časa držati, ako moškimi ne dopade; ženska noša je — rekel bi — ogledalo, v katerem se zrcali mišljenje večine moških. Ako je mišljenje moških pošteno, dostojno, ženske to takoj zapazijo in si ne upajo na dan z nedostojno obleko. Zato je bila vedno v časih velike moralne propalosti tudi ženska noša takim časom primerna. Nočim trditi, da računa vsaka ženska na izkvarjenost moških; toda resnica je in ostane, da morejo take nespodobne noše nastati le tedaj, če nekaterim moškimi ugajajo, dočim drugi k njim molče, njih nesposobnosti ne obsojajo in se proti njej ne bore.

Iz tega sledi, da so tudi moški sokrivi, da se grešne mode vkoreninljajo. Ženskam samim je namreč mnogo težje oblačiti se spodobno, ako vidijo, da moškimi to ni po misli. Če pokažejo poštene moški, da jim nič ni mar, naj se oblačijo ženske tako ali tako, se le-te začnejo oblačiti po okusu pohotnežev in zapeljivcev ter postanejo potem nevarne še poštenim, a v tej važni reči nebržnim moškimi. — Ako potrebuje narod ali država v času vojske hrabrih mož, ki jo branijo pred zunanjimi sovražniki in pred grozotami vojske, potrebuje v času miru pa čednostnih mož, ki se bore proti notranjemu sovražniku, proti duhu nečestosti in proti grozotam, ki jih povzroča ta strast v dušah. Kolikor manj čednosti je med ženskami, toliko več bi je moralo biti med moškimi. Moški so se naučili v vojni resnobe življenja, zato naj bodo sedaj v tem ženskam učitelji. Ako pa boste vi, junaki vojnihi let, sedaj proti ženskam strahopetci, ki jim vse dovolite, k vsemu molčite ter jim prizanašate tudi v rečeh, ki so nevarne in pogubne, potem ne čaka našega ljudstva nič drugega, nego vsestranska propast in poguba.

Vem, da so tudi med poštenimi moškimi taki, katerim se ne zdi pomanjkljiva obleka pri ženskah

nič nevarnega in zato tudi ne morejo razumeti duhovnika, ko odločno proti tej razvadi nastopa in jo imenuje grešno. Oko takih moških vidi nedostojno oblečene ženske, a srce jim ostane pri tem hladno; kvečjemu se norčujejo iz takih žensk, češ, da so tako nespametno ničemurne. A pomisliti bi morali ti moški, da niso vsi taki kot oni. Može, ki so že bolj priletni ali poročeni ali zdelani vsled trpljenja in bolezni, vsled naporov, hudih skrbi in pomanjkanja, — taki može ne smejo misliti, da so mlajši, neporočeni moški v enakih priložnostih tudi tako brez skušnjav in poželenja. Pomisliti morajo dalje, da tudi pri moških, ki so mirne narave, ni poželenje popolnoma zatrto, da lahko tudi take iznenadi nesrečen trenutek, ko jim postane nespodobno oblečena ženska nevarna, in da je večkrat nevarnost tem bliže, čim manj jo slutimo, in da celo starost človeka ne obvaruje pred pohotno norostjo, kakor nam dovolj jasno priča žalostni zgled kralja Salomona.

Marsikateri moški se tudi le dela, kakor da ga nesramna ženska noša nič ne razburja in draži; boji se, da ne bi drugi mislili ali celo rekli, da je zelo podvržen meseni poželjivosti. Toda, če si ljudje v drugih lastnostih nismo vsi enaki, je li kaj čudnega, če si tudi v tej nismo enaki? Je li to pa tudi kaj sramotnega, če je kdo od narave bolj čutno razdražljiv in poželjiv? — Ne, to ni sramotno in tudi ne grešno; temveč sramotno in grešno je le, če se človek ne ogiblje onega, kar ga draži k poželenju, če se ne ustavlja nagnjenju, ampak vanje privoli ter se da zapeljati v grešna dejanja. — Dalje nastopi pa lahko tudi pri možeh, ki na splošno niso močno nagnjeni k poželjivosti, trenutek, ko se čutnost huje vzbudi, ali pa se jim kar nenadoma ponudi prilika, v kateri se jim strast razvname. Nespodobno oblečena ženska torej ni nevarna samo moškimi, ki so zelo meseni in poželjivi, ampak tudi može, ki žive čisto in zdržno in so vajeni ogibati se vsega, kar draži čutnost, zabredejo lahko zaradi nesramno oblečenih žensk, katerih se ne morejo ogniti, v hude skušnjave.

Že iz tega, kar sem doslej povedal, moremo spoznati, kako lahko moški na to vplivajo, da se nesramna ženska noša omeji in zatre. Najprej morajo paziti, da ne vzbude pri ženskah sumnje, kakor da radi gledajo njihovo nagoto in razgaljenost, ali da so do nesramno oblečenih žensk bolj prijazni, kakor do drugih dostojnih in sramežljivih. Vselej pa, ko boste grajali kako nedostojno oblečeno žensko, storite to — ne s smehom, ne kakor v šali — ampak popolnoma resno. Ženska si nam-

reč nikdar ne bo mislila: »Rekel je v šali, a misli je resno,« pač pa bo to vselej sprejela kot prijazno šalo. Ako se komu ne zdi umestno, da bi opozoril kako žensko radi njene nespodobne obleke, naj resno molči in govori z njo kratko in le najpotrebnejše. Naj ji ne posveti nikake pozornosti in ne da nobenega priznanja. Taka tiha pridiga ali demonstracija ima navadno velik uspeh. Ako nastopi n. pr. pri veselici nesramno razgaljena pevka ali igralka, ne ploskajte ji, če se izkaže tudi še tako imenitno. Sploh je najpametneje, ne udeleževati se prireditve, pri katerih nastopajo nedostojno oblečene ženske; prav je tudi povedati vzrok neudeležitve. Če bi se radi tega tudi sploh ne mogel več udeleževati veselic, ker bi videl povsod nedostojnost na odru, nič ne de: dobra stvar je vedno vredna žrtve. — Ako bi bil primoran, s takimi ženskami skupaj delati in bi bile močno razgaljene, je najbolje, si tako brezobzirno izzivanje kar naravnost in odločno prepovedati; ako bi to nič ne izdalo, pa se pritožiti pri gospodarjih ali predstojnikih, če niso morda tudi oni častilci nagote. — Gospodarji, mojstri, dajte takim modnim noricam razločno in brez ovinkov razumeti, da vi tega v svoji hiši, v svoji delavnici kratkoma ne trpite. Ako ne bi hotele ubogati, odpustite jih, ako le mogoče, iz službe, da ne bo vaša hiša, vaše posvetstvo, vaša delavnica kraj, kjer se bo prosto pasla paganska nagota in grešna pohotnost. — Posebno naj pazi vsak oče v svoji družini strogo na dostojnost v obleki in naj to vedno in vedno poudarja. Kjerkoli je treba, naj pokaže sploh vsak predstojnik z besedo in dejanjem, kakšno je v tem oziru njegovo prepričanje.

To bo redkokdaj ostalo brez uspeha, četudi se morda ne pokaže takoj. Marsikatera ne bo sicer že danes sprejela lepega opomina, pač pa se bo spomnila nanj pozneje. Brez uspeha ni sploh nič, kar storimo z namenom, da bi pospeševali izpolnjevanje božje volje in dušno zveličanje svojega bližnjega. Že sam ta namen, če bi tudi izostal vsak uspeh, nam pridobi božje dopadenje in plačilo. — Če bi pa moral kak moški živeti v razmerah, v katerih je prav gotovo vsak nastop proti grešni modi brezuspešen, naj pazi pa vsaj sam nase, da ne bo radi pohujšljivo oblečenih žensk trpel škode na duši. Nesramna noša je namreč neprestana grešna nevarnost, neprestano draženje in izzivanje poželenja pri moških. Nekatere ženske tega ne vedo, druge nočejo vedeti, ker so pokvarjene; a preizkušana in dokazana resnica je, da so vse nesramno oblečene ženske vedoma ali nevedoma

zločinke-požigalkke, ki imajo toliko pogorišč na vesti, v kolikor srcih so s svojo nagoto vžgale plamen nečistih skušnjav in poželenja. Moškemu preti od nesramne ženske noše večja nevarnost kot dotični ženski sami: ženska namreč hladnokrvno zažiga, moški pa — gori!

Krščanski mož in mladenič! Če se hočeš zavarovati pred polnagimi požigalkami, pazi skrbno na svoje poglede in misli, bodi zmeren v jedi in pijanosti, delaven in resen, bolj čednosten, kot je navadno svet, in tudi bolj čednosten, kot nespodobno oblečene ženske. One imajo več ali manj zavesitno namen, vzbujati v moških grešne počutke, dasi se večkrat navidezno dostojno vedejo, dobro vedo, da ravno s to hlinjeno dostojnostjo še bolj podžigajo poželenje v moških. — Mož, mladenič! Čuvaj proti takim svojo čast in dostojanstvo! Ne prižigaj kadila maliku nagote, ne poklekuj pred njim v blato! Tvoje oko naj nikdar ne počiva dalj časa na takih ženskah; v govorjenju in občevanju z njimi omeji se na najpotrebnejše. Smrtno se namreč lahko pregrešiš v mislih, če žensko, zlasti pomanjkljivo oblečeno, dalj časa ogleduješ. — Izprva se ne ogiblješ tega, kar draži poželenje, in si misliš: »Saj hočem to le videti, saj nočem grešiti, saj sem popolnoma hladen in miren.« A čim dalj časa tisto gledaš, tem bolj raste poželenje, dokler ne daš nazadnje tudi ti prav nesrečnejšem, ki trde: »Ni mogoče zdržati se; nagon je močnejši od volje!« Seveda, imaš prav: »Ni mogoče zdržati se!« Zakaj pa ne? Zato, ker si tako brez skrbi ogleduješ nagoto, ki je okrog in okrog tebe razstavljena in se ti kar vsiljuje in ponuja... Zapomni si, kar sem ti že večkrat povedal: »Ženska ne gori, ampak zažiga!« —

Gospod pravi: »Slišali ste, da se je reklo starim: 'Ne prešuštvuj!' Jaz pa vam pravim: Vsak, kdor gleda žensko, da jo poželi, je že prešuštoval z njo v svojem srcu« (Mt 5, 27—28). »In ako te Tvoje oko pohujšuje, ga izderi; boljše je zate, da prideš z enim očesom v božje kraljestvo, kakor da bi imel obe očesi, pa bi bil vržen v pekel, kjer njih črv ne umrje in ogenj ne ugasne« (Mk 9, 47—48). Izdreti moraš oko, zdržati se pogledov, ki so nevarni.

O Orleanskem grofu Geraldu pripoveduje sv. opat Odo sledeči dogodek. Ta pobožni grof je svoje srce in svoje telo od mladosti ohranil čisto. Tu se pa kar naenkrat vzbudi v njem grešno nagnjenje do hčerke nekega njegovega podanika, katero je bil preradovedno pogledal. Dolgo se je boril zoper to nagnjenje, a končno se mu je ven-

darle vdal ter nekega zimskega večera odjezdil proti hri, v kateri je bivalo dekle. Medpotoma premišljuje, kako je doslej lepo živel, in v strahu in žalosti se prav iskreno priporoči preblaženi Devici Mariji, katero je goreče častil, naj ga nikar ne zapusti in ne pripusti, da bi se popolnoma vdal grešni strasti. Ko je vstopil v nizko izbo, je stalo dekletu ravno pri ognju in se gredo. Ali je bil rdeči plamen, ki je njen obraz tako živo osvetljeval, ali je bilo delo božje milosti po Marijini priprošnji — dekletu se mu je zdelo naenkrat tako grdo, da ni verjel sam svojim očem. V tistem hipu se je zopet streznil in mnila ga je grešna strast.

O da bi se vsak o pravem času spomnil, da bi vsako nečisto in mikavno podobo, ki se mu poraja v mislih, ali ki mu živa stopa pred oči v zapeljivi nagoti, opazoval v žarečem svitu poklenskoga ognja! Kako očitno bi se mu potem pokazala ostopnost greha v kljub vsem zunanjim mikom in čarom! —

»Ni mogoče zdržati se!« to je res. Sam s svojo močjo se ne boš mogel zdržati; a kar je človeku nemogoče, je mogoče pri Bogu. Zato moli večkrat, zlasti ob času hudih skušnjav, k Bogu in reci: »Gospod, Oče in Bog mojega življenja, ne zapusti me, ko me napadajo slabe misli! Daj, da ne postanejo moje oči prevzetne, odvrni od mene hudo poželenje in ne prepusti me nespametnemu duhu, ki vodi današnji svet! Ne zapusti me, da ne bo moja nevednost velika in moji grehi številni!« Amen.

Skupna molitev v cerkvi.

Sobrat iz goriške okolice me je poklical na otroško spovedovanje. Ko sem ob določenem uri stopil v cerkev, se mi je nudil lep prizor. Dečki in deklice so glasno in jako razločno recitirali. Vrstile so se verske resnice in molitve. Otroci hodijo v laško šolo, a navzlic temu so slovenske besede čisto in brezhibno izgovarjali. Vsak je imel v rokah drobno, 30 strani debelo brošurico »Dve uri krščanskega nauka«, ki jo je lani izdala Katoliška knjigarna v Gorici. Kako lepo se je razlegala slovenska recitacija v dveh korih. Poleg verskega momenta poudarjam kulturni pomen skupne molitve.

Pa sem vprašal sobrata: »Kako pa si to uredil?« In raztolmačil mi je: »V Gorici sem na cerkvene stroške nakupil knjižic, kolikor je otrok. Pa sem jih učil brati, recitirati. Izprva je šlo težko, sedaj pa vidiš, kak napredek.«

In kako praktična je vsebina knjižice! Dogma in morala, molitve in resnice se menjujejo; pa vse

v lepo umljivem jeziku. Knjižico je po češkem izvirniku priredil sobrat Peter Butkovič.

Tako skupno recitiranje molitev je za današnje čase jako priporočljivo. V. Š.

Iz Zbora.

Poročilo sobr. staroste Frančiška Švare na zadnjem občnem zboru.

Dragi sobratje!

Iz poročila sobr. tajnika ste spoznali, da se je »Zbor« bavil z vsemi tekočimi vprašanji ter skrbel, kako bi tudi za bodočnost utrl prava pota, ki bodo omogočila naš vsestranski razmah. Upam, da bomo z modrim in previdnim postopanjem dosegli marsikateri uspeh na vseh poljih.

Življenje »Zbora« je imelo v pretekli dobi našega delovanja svoje solnčne, pa tudi senčne strani.

Solnčna in vesela stran v delovanju »Zbora« je bila prenovitev notranjega življenja naše organizacije. Predvsem je bila potrebna enotnost članov odbora in medsebojno zaupanje. Viden znak te medsebojne ljubezni pa je utisnjen v naše glasilo »Zbornik«, ki je veren odsev »Zborovega« delovanja. Sposobnost urednika pa si je pridobila lep venec stalnih in priznanih sotrudnikov. »Zbornik«, ki ima komaj tri sto naročnikov, lahko s ponosom stopa ob strani duhovskih glasil večjih narodov.

»Zboru« je bila čast in gmotno blagostanje njegovih članov vedno pri srcu. Večkrat je potrkal pri višji cerkveni oblasti ter prosil, naj bi poenotila naše cerkvene pravne razmere v duhu časa ter povzdignila vikariate in kuracije v samostojne župnije. Pomisli moramo, da živimo silno hitro življenje, ki nam prinaša vsak dan nova presenečenja in razočaranja.

Je še drugi vzrok, ki nas sili, da ne opustimo tega vprašanja. V stari Italiji dobivajo penzijo samo tako zv. župniki. Ako bi se raztegnila italijanska zakonodaja na naše pokrajine, bi večina dušnih pastirjev ostala na starost brez sredstev in podpore. Obenem jemlje to stanje mladini veselje do duhovskega poklica, ker ji v nameravanem stanu ni zagotovljen obstanek, ki je za uspešno dušnopastirsko delo neobhodno potreben. Vprašanje se da rešiti brez posebnih težkoč na dva načina: 1. da cerkvena oblast napravi svoje korake v soglasju z državno oblastjo v dosegu zaželenega

cilja, 2. da cerkvena oblast sama pro foro interno reši vprašanje ter imenuje vse vikarje in kurate za župnike, ki naj si vsak po svojih močeh priskrbe priznanje od države in urede župno kongruo s svojo cerkveno občino.

Naši ordinariji bi postavili krono svojemu požrtvovalnemu delovanju, ako bi vzajemno čimprej rešili to pereče vprašanje.

Sobratje, verujte, ne gre tu za naše ambicije, ki jih popolnoma odklanjamo, ampak za to, da li se bo v prihodnosti našemu ljudstvu še rezal kruh božje besede z vso ljubeznijo, ali ne. Naša to-predmetna spomenica leži še sedaj nerešena na goriškem ordinariatu.

Naš gmotni položaj je vedno slabši. Davki in razne doklade rastejo kot gobe po jesenskem deževju. Tudi tu je zastavil »Zbor« svoje sile. Iz »Zbornika« Vam je znano, da se ministrstvo strinja z večino naših zahtev ter je deloma ugodilo naši pritožbi. Le ene točke, in sicer glavne, ni hotelo vzeti na znanje: vzporedno povišanje kongruo z draginjo življenjskih potrebščin. Cene od duhovnika prejetih naturalij so poskočile približno petkrat, dočim je kongrua ostala na predvojni višini. In tu je krivica, ki bi se morala popraviti. Naše stališče je pravno upravičeno. Naloga prihodnjega starešinstva bo, da sporazumno z »Associazione clero italiano«, kateri načeljuje dr. Delfabro, zavzame skupno stališče v obrambo naših gospodarskih koristi. Potrebna bo gotovo osebna intervencija pri ministrstvu v Rimu. Stroške bi morali kriti obe duhovski organizaciji.

Skrb za stanovske koristi niso motile »Zbora«, da bi pri tem pozabil na skrb za povzdigo božje časti in tudi za zunanjo lepoto službe božje. Rad bi bil uresničil veliko misel o orglarski šoli, ki bi bila neprecenljivega pomena za versko obnovo ter za naše prosvetno in gospodarsko življenje. Mi moramo imeti versko vzgojene organiste, ako hočemo imeti pri službi božji tako petje, ki ljudstvo dviga k molitvi in premišljevanju božje neskončne popolnosti. Na drugi strani pa zahteva tudi naše prosvetno delo katoliško utrjenih in versko prepričanih mož, ako hočemo, da zanesejo pristnega katoliškega duha v naše organizacije in na ta način razbremené duhovnika, ki ne more svojih skromnih sil deliti na toliko krajev. Naše posojilnice, konsumi, gospodarska organizacija sploh potrebuje zanesljivih in večjih voditeljev. Te bi nam vzgojila ravno orglarska šola. Te misli ne smemo podcenjevati, ampak moramo zastaviti vse sile za njeno udeležitev, ker gre tu za katoliški naraščaj

voditeljev našega verskega, prosvetnega in gospodarskega gibanja.

Vzporedno z mislijo na vzgojo katoliškega naraščaja je stopala želja, da se naše cerkve čimprej pozidajo in da se izpopolni njihov premični in nepremični inventar. V ta namen je »Zbor« sestavil spomenico in jo odposlal komisarstvu v Treviž. Spomenico je podprl in priporočil tudi naš goriški ordinariat. »Zbor« prosi, naj bi se po načelu pravčnosti vrnili vsem prizadetim cerkvam tudi stranski oltarji, katere nam je do sedaj odrekal Trst. Obenem naj se izplača vojna odškodnina v gotovini vsem cerkvam, kjer se opravlja javna služba božja (chiese officiate), ne samo župnim in tem izenačenim, ker to zahteva člen 10. zakona z dne 10. dec. 1922 št. 1722 data l'allontananza dall'abitato della chiesa parrocchiale. Istočasno zahtevamo, naj se razveljavijo vsi, tudi že izplačani konkordati ter naj se odmeri višina vojne odškodnine po prvotni prijavi. Še nevzpostavljene cerkve naj pozida država na lastne stroške in v lastni režiji. Kaj bomo dosegli, pokaže bodočnost. Tudi glede nadaljevanja ulivanja zvonov ni »Zbor« miroval, dokler se ni izpolnila njegova srčna želja. Ne-prenemoma je drezal in prosil v Benetkah, v Trevižu in bil neprestano na vratih Vzpostavitevne urada v Gorici, ki naj se z vso energijo zavzame za nadaljevanje ulivanja zvonov vsem cerkvam brez izjeme. Tu gre posebna zahvala g. poslancu dr.-ju Besednjaku za njegove osebne in pismene intervencije v Benetkah in Rimu.

Na koncu ne morem zamolčati veseloga dejstva, kako vzajemno sodelujejo istrski sobratje Hrvati pri »Zborniku«. Želeti bi bilo še ožjih stikov, toda tudi to je že znak nezlomljivosti duha istrske duhovščine ter nam priča o veliki življenjski sili, ki je ne ubije v idealni duhovščini nobeno nasilje. Zato kliče iz srca današnja skupščina »Zbora« trpečim sobratom v Istri: Potrpežljivo in vztrajno do zmage! Visoki cilji zahtevajo velikih žrtev!

Preidem k senčnim stranem zgodovine »Zbora« življenja.

Scmkaj spada v prvi vrsti preganjanje naših sobratov. Njihov lastni zagovor ni našel odprtih ušes. Ker se je bilo bati, da se preganjanje raztegne na vso duhovščino, je »Zbor« takoj ustanovil obrambni odsek, kateremu načeljuje msgr. dr. Ličkan, a kot pravni svétniki mu stoje ob strani gg. dr. Toroš, dr. Brajša in dr. Bitežnik. Delovanje odseka je bilo brezplačno ter je rodilo vsaj ta

uspeh, da se preganjanja pozneje niso več ponovila. Tu izražam »Zborovo« iskreno zahvalo omenjenim gospodom ter našemu Prezvizišenemu in tržaškemu škofu za njihovo obrambno delo v korist preganjanim sobratom v Istri in tu na Goriškem.

Komaj se je polegel ta vihar, je zapihala druga nam nasprotna sapa. Naše strnjene vrste so hoteli razbiti znaní napadi v »Edinosti«. Strnjene vrste dušnih pastirjev so soglasno obsodile pisanje »Edinosti«. S tem je za »Zbor« zadeva pokopana.

Istotako je začela nesramna gonja od strani liberalnega tiska proti velezaslužnemu trpinu preč. g. župniku Josipu Grašiču. Istrska duhovščina je solidarno nastopila v obrambo svojega sobrata ter vrnila liberalcem zaslužen kľofuto.

Sobratje! Strti so stanovi, s katerimi smo nekdanje delili delo. Vsa teža dela je padla skoraj izključno na ramena duhovščine. Naše snovanje in delovanje pa skuša ovirati in ubijati liberalno časopisje z nekaterimi žalostnimi priveski iz duhovskih krogov. To ni v prid niti naši katoliški akciji, niti ni častno za naše nasprotnike v duhovskih krogih. Da boste vedeli, kako sodi liberalni prvak o takih duhovnikih, naj navedem sledečo sodbo: »Ne more biti dosti vreden duhovnik, ki zabavlja črez svoje tovariše, ko vendar noben stan nima toliko stanovske zavesti — Chorgeist — kakor ravno ta. Za nas (liberalce) je to maslen grizljaj; mi bomo ponatšili z razprtimi črkami, v naših očeh pa tak dopisnik nima kaj veljave.« Taka obsodba iz liberalnih ust bi morala spametovati tudi najbolj zakrknjenega duhovnika. Dal Bog, da bi se to čimprej zgodilo!

Nas vse bi morala družiti Pavlova ljubezen, ki jo glasno in jasno oznanja naše glasilo »Zbornik«: Nunc autem manent fides, spes, charitas. Tria haec, major autem horum est charitas (1. Kor. XIII. 13). V naših vrstah naj zavladata enotnost, in to tem bolj sedaj, ko so naše vrste decimirane in ko so kat. laiki, ki so se borili prej v prvih vrstah za zmago katol. načel, tako silno redko nasejani in z delom preobloženi. Ali je tedaj res potrebno, da cepimo svoje skromne sile in tako potenciramo liberalno že tako veliko moč? Ali naj tudi v našem vedno idealnem stanu prevlada prenapeti nacionalizem, mrzka sebičnost in puhlo slavohlepije? Čas je, da se v našem taboru uresniči molitev in prošnja Velikega Duhovnika: Ut omnes unum sint!

Sobratje! Ena rezultanta sledi iz pregleda »Zborovca« dela v pretekli dobi: ako hočemo uspešno delovati, se ne smemo bati požrtvovalnega dela

in trdega boja. Enoten nastop za visoke cilje, ki si jih je postavila duhovščina, zbrana v »Zboru svečnikov sv. Pavla«, bo z božjo pomočjo in našim delom žel končno tudi svoje uspehe.

Naše zajednice.

Šempeterska zajednica Srca Jez.

Je imela svojo slavnostno konferenco v Vrtojbi dne 9. junija. Začeli smo s sv. mašo, ki jo je daroval naš ljubljani dekan Val. Pipan. Slavnostni govor o presv. Srcu Jezusovem je imel goreči razširjevalec pobožnosti do presv. Srca sobrat I. Godnič. Pobožnosti se je udeležilo tudi lepo število ljudstva.

Pri konferenci smo prečitali lepo sestavljeni in navduševalni referat msgr.-ja dr.-ja Ličana: Pater, clarifica filium tuum! Na to smo navezali razne predloge o poglobitvi češčenja Srca Jezusovega v naših duhovnijah. Izrazila se je želja, da bi se praznik Srca Jezusovega razglasil kot zapovedan praznik.

Nato so se obravnavali še razni drugi predmeti: o zvonovih, o napadih na razne naše zavode in osebe, o kap. gimnaziji v Sv. Križu, o nevarnosti za naše marijansko gibanje itd.

F. Š.

Sodalna konferenca za postonjsko, trnovsko in jelšansko dekanijo na Suhoriji dne 29. julija 1926.

I. Referat tov. Kovačiča o svetem letu. Podal je praktične nasvete.

II. Razgovor o dekanijem shodu deklških družb. Za shod se določi Planinska gora.

III. Razgovor o skupnem verskem shodu fantov in mož. Shod bo na Premu. Srečko.

Katehetski vestnik.

Vprašanje verske učne knjige.

Odkar je stopila Gentile-jeva šolska reforma v veljavo, si Katoliško tiskovno društvo v Gorici stalno prizadeva, da bi Slovenci in posredno tudi Hrvatje v Italiji prišli do verske učne knjige.

Po ministrskem odloku z dne 15. januarja 1925 so morali založniki, ki aspirirajo na odobrenje šolske knjige, — in brez ministrskega odobrenja se

nobena knjiga ne sme rabiti v šoli — predložiti posebni ministrski komisiji besedilo ter priložiti določeno pristojbino.

K. T. D. je zadostilo vsem predpisom ter je dne 27. aprila 1925 odposlalo prosvetnemu ministru po tri izvode Malega katekizma, Naukov za prvence, Malih zgodb svetega pisma.

V komisijo je bil imenovan goriški šolski nadzornik g. Rubbia, ki naj bi pregledal slovenske predloge.

Zgodilo pa se je, da se komisija ni ukvarjala z nobeno slovensko knjigo, ker ji nobena taka knjiga ni bila predložena.

Čez nekaj mesecev smo prašali ministrstvo, kaj in kako. Odgovor se je glasil: »Nismo prejeli slovenskih knjig«.

Na našo pritožbo nam je poštna uprava, kateri smo predložili vse poštne recepte, dokazala, da so bile vse naše pošiljke pravilno izročene prosvetnemu ministru, ki je prejem tudi potrdilo, kakor se je pisavec teh vrstic osebno prepričal.

O vzrokih tega prečudnega ravnanja ne smem pisati na tem mestu.

Na našo pritožbo so nam oblastva vrnila vplačano pristojbino.

Letos je bila zopet imenovana ministrska komisija za pregled besedil za šolske knjige, toda Kat. tisk. društvo ni predložilo tekstov, ker so mu strokovnjaki namignili, da bi ministrstvo itak ne odobrilo nobene treh imenovanih knjig, ker menda ne odgovarjajo zahtevam Gentile-jeve reforme.

Zato pa smo se jeli brigati za to, da bi v slovenščino prevedli kako že odobreno italijansko šolsko versko knjigo. Po daljših in temeljiti informacijah pri veroučiteljih v Trstu, Istri ter na Trentinskem smo prišli do zaključka, da bi kazalo prevesti versko knjigo »Dottrina Cristiana«, ki jo je spisal vičentinski škof Rodolfi in je bila od ministra odobrena.

K. T. D. je naredilo vse potrebne korake ter se vsestransko pogodilo za morebitno izdajo slovenskega prevoda Rodolfijevega dela, ki šteje pet delov (prva knjiga 50 strani, druga 80 strani, tretja 94, četrta 130, peta 170 strani).

Izdanje te knjige bi stalo najmanj 30.000 lir, ki bi jih moralo K. T. D. založiti.

Nastalo pa je vprašanje: ali je gotovo, da se bo verstvo tudi v bodoče poučevalo v slovenskem jeziku?

Eno je gotovo: ko bi slovenščino tudi glede verstva izgnali iz šole, bi slovenske Rodolfijeve

knjige sploh noben duhovnik več ne rabil, ker bi se za pouk verstva v zakristiji omejil največ na dve knjigi.

Kdo pa bo kapital založil, ne da bi imel vsaj moralno gotovost, da ne bo denarja zavrget?

Na naše prašanje, ali ostane verouk vsaj še tri leta slovenski, ni bilo odgovora. Ta molk je povzročil, da je nastal v prašanju izdaje slovenske verske knjige zastoj.

Pisavec teh vrst se je osebno obrnil na prvega ministra v Rimu, odkoder pa še ni odgovora. Tako smo torej v tej tako važni stvari še vedno negotovi.

Virgilij Šček.

Voditelj Marijinih družb.

Alojzij Filipič:

Alojzijeve slavnost in mladeniške Mar. družbe.

(Referat na zadnjem sestanku
voditeljev.)

Nekam posebno svečano in prazniško stopata mladeniča Alojzij in Stanislav letos med nas. Zdi se, da jima z obrazov seva posebna milina, da žare njiju oči od izrednega veselja, da se leskeče njiju svetniška gloriola v prav posebnem sijaju. S posebno mamljivim vonjem duhte letos beli limbarji iz njiju naročja, kakor bi hoteli današnjemu pohotnosti polnemu in tako malo sramežljivemu svetu priklicati iz angelskih strun ono vekomaj novo himno: »O quam pulchra est casta generatio cum claritate!«

Zdi se, kakor da ju vidimo, kako hitita po vaseh in mestih, kako obiskujeta kongregacije in društva, kako se ustavljata po zavodih in šolah ter povsod glasno in jasno kličeta: »Servate lilia!«

Le pridita k nam, o sveta mladeniča, dvigajta visoko vajin prapor belih limbarjev, navdušujta za to čednost naš rod in našo mladino, pomagajta, da se ne srečniki dvignejo iz močvirja, podpirajta vojskujoče, vzdržujta omahujoče! Ve društva pa in krožki, krščanske organizacije vse po vrsti, le tekmuje med sabo, — katera bi sveta mladeniča lepše sprejela, zvesteje poslušala in posnemala!

Navdušenje letošnje proslave bodi zares toplo, pristrčno, vneto in — kar največ pomeni — tudi *trajno!*

Da, trajno! Ne kakor lepa pesem, ki zadoni, pa kmalu zamrje, ne kakor iskra, ki se posveti in koj ugasne, ampak letošnje slavje svetih mladeničev Alojzija in Stanislava bodi ovekovvečeno v takih spomenikih, ki jih ne burja ne strela ne nobeni viharji ne bodo podrli. Mislim na žive spomenike, ki jih moramo letošnjima jubilentoma postaviti, spomenike, za katere se spleča kaj žrtvovati, ker bodo prinašali stoteri sad za večno življenje.

Taki spomeniki bi bile mladeniške Mar. družbe! Sobratje, kaj pravite k temu? Ali jih bomo letos kaj ustanovili? oziroma, kjer so že bile, zopet oživili? Kaj menite, je li vredno tudi velikega truda tako božje in sveto delo — ali ne?

Že vidim, kako ta in oni maha z roko, češ: »Že res, govoriti o tem se da, in tudi navdušeno, a praktično izvesti tega ni mogoče. Naši fantje — pa Mar. družba?! O ne, ne! Le tiho nam bodi: »de hac re audiemus te — altera vice.« Potrpljenje, častiti gospodje! Le ne bodimo preveč strašljivi: Srčnost in korajža povsod — in tukaj še posebno! Pravijo, da vrag ni tako črn, kakor ga slikajo — in menim, da tudi naši fantje ne tako trdovratni, kakor se pozdeva — vsaj vsi gotovo ne. Imajo že veliko in težkih napak, ki so globoko vkoreninjene in jih ne bo lahko pokončati. Kdo pač razbije na cente težki oklep fantovskih razvad in grehov? — Kdo jim razkolje železno čelado njih trme in prevelike samozvesti? — Kdo prelomi bronasti ščit njih zajčjega strahu pred posmehom drugih? — Kdo sname ostrino s sulice njih umazanega, morda celo bogokletnega jezika? Prav zares: velikega kosmatega Goljata imamo pred sabo. Kdo pojde nadenj, kdo si upa? — Vidim, vrste izraelskih bojevnikov se umikajo — celo močni Savel je v skrbeh; plašno gleda in si misli: huda je in kaj bo iz tega! — Pa glejte mladega Davida, ki prihaja! Oklepa noče, ne čelade. Pa stirske palice si vzame in tri gladke kamene iz potoka. Bližajoč se velikanu, opravičuje svoje drzno početje in mu

obenem napove in izreče smrtno obsodbo: »Ti prihajaš k meni z mečem, sulico in ščitom, jaz pa prihajam k tebi v imenu Gospoda vojnih trum, ki ga ti zasramuješ. Udaril te bom, da bo vedelo vse ljudstvo, da Bog vlada Izraelce.« In je ubil Goljata!

Tako tudi mi! Ne zaupajmo svoji moči, četudi bi bila tolika, da bi medveda lahko zadavili, ne zaupajmo niti v orožje naš predka in prosvete — pač pa zaupajmo globoko in nopolno v moč nadnaravne pomoči in milosti božje. Oboroženi s tem trdnim in močnim zaupanjem stopimo v boj in bodimo prepričani: Goljat bo padel — fantje se bodo vdali, četudi ne vsi, a vendar mnogi. Le tega ne pozabimo: Začnimo z Bogom in edinole z Bogom, kajti: »Nisi Dominus aedificaverit domum, in vanum laboraverunt qui aedificant eam.«

Torej pogum! Tudi fantovske Marijine družbe se bodo dale ustanoviti, če se jih od prave strani in na pravi način lotimo.

Da pa ne ostane ta moj današnji referat samo »aes sonans in cimbalum tinniens«, naj sledi tukaj nekaj praktičnih migljajev, kako se taka reč začne, naprej žene in do konca izpelje.

Najizrazitejši in najpopolnejši tip verske družbe, ki ima namen duše k Bogu voditi in kraljestvo božje na zemlji širiti, je pač in ostane sv. kat. Cerkev. Mar. kongregacija, ki ima sličen namen, namreč Marijino kraljestvo širiti in po Mariji duše k Bogu voditi, mora biti tudi glede ustanovitve in načina vodstva svoji veliki materi, iz katere naročja izhaja, podobna. Poglejmo zato najprej, od koga in kako je bila ta največja, najpopolnejša družba sv. Cerkve ustanovljena — prenesimo to analogijo na Mar. družbo — in imeli bomo najlepši in najgotovnejši modus agendi.

1. Sv. kat. Cerkve ustanovitelj je Kristus sam. Nič čudnega tedaj, da je sveta, da tako uspeva, da je nezrušljiva, ko ima Boga za ustanovitelja! Tudi duhovnik, ki hoče ustanoviti Mar. kongregacijo, si mora resno prizadevati, da je svet, da je mož božji — *alter Christus!* Ta točka je zelo važna, je *conditio sine qua non.* In

hoc puncto non datur dispensatio! »Qua-
lis rex — talis grex«, pravi v zadnji šte-
v. »Voditelj« in nadaljuje: »Duhovnik, ki
ne goji duhovnega življenja sam in za-
nemarja premišljevanje, izpraševanje
vesti, duhovno čtivo, samozatajo, niti ni-
ma posebne ljubezni do Marije in kon-
gregacije — ne more biti voditelj.« Torej
tudi sanctitas incipit ab ego in resno mo-
ramo nase aplicirati prislovico: medice,
cura teipsum!

2. Pa tudi Kristus, čeprav najsvetejši,
ni toli važnega dela, kakor je bila usta-
novitev cerkve, započel kar tjavendan,
ampak se je nanje temeljito pripravljaj.
Preden je začel učenec zbirati, je šel v
puščavo. Tam se je postil in molil. Po na-
še bi se to reklo: napravil je eksercicije
— duhovne vaje. In kako zvesto jih je
Gospod opravil! Ob koncu je šel še v
Jordan, se ponižal, kakor da bi bil greš-
nik, in se dal javno krstiti. Kaj čuda, da
je to njegovo nepojmljivo ponižanje zlo-
milo obok nebeških vrat, priklicalo sv.
Duha nad njegovo glavo in odprlo usta
nebeškemu Očetu: »Ta je moj ljubi sin,
nad katerim imam dopadenje!«
Po taki pripravi je pač moralo iti delo
srečno od rok, zato je tudi iz malega gor-
čičnega zrnca sčasoma zrastle silno dre-
vo, katerega veje segajo čez ves svet.

Ako bi kdo prišel in bi duhovniku, ki
misli na fantovsko kongregacijo, sveto-
val, naj prej ko se dela loti gre ter v ve-
liki ponižnosti skuša opraviti dobro in
skrbno vsaj nekaj dni duhovnih vaj, da
se najprej sam očisti in tesneje z Bogom
združi — bi ta njegov svet bil povsem
umesten. Resnično je namreč, da nemo
dat, quod non habet. Pri takem delu, ka-
kor je Mar. kongregacija, je treba več-
krat in globoko zajemati iz studencev
nadnaravnih sil, navdušenja, gorečnosti
itd. Tudi je treba pri tem podjetju pre-
ciznega načrta, katerega si pa človek naj-
lepše pri eksercicijah ustvari.

3. Gospod Jezus je začel nato učence
zbirati in jih nase navezovati. Tega pa ni
delal neprevidno, ampak zelo premišlje-
no. Ni poklical ktereakoli, temveč le
nekatero. Študiral je ljudi in njih razmere

— in le ko je našel dušo, iz katere je upal
kaj izdelati, četudi le polagoma in s te-
žavo, je namignil: »Hodi za menoj!« Ta-
ko si je izbral dvanajst učencev. Za glav-
ni odbor nameravane kongregacije zaen-
krat dovolj. Te je vzel v svojo šolo, jih
učil in likal in imel z njimi veliko potrpe-
ljenje. Ta način uporabljamo lahko tudi
pri Mar. družbi. Niso vsi za to. Napačno
bi bilo klicati vse brez izjeme, četudi bi
se hoteli odzvati. Kongregacija bodi elita,
družba izvoljenih, kar moči najboljših.
Seveda so tudi ti začetkoma lahko precej
nepopolni, toda nuditi morajo vsaj go-
tovo upanje, da se bo sčasoma dalo iz-
luščiti iz hrastave skorje še lepo in sve-
tlo demantovo zrno. Če se je zdelo Kri-
stusu pri tako velikem in ogromnem delu
število 12 zadostno, moramo biti tudi mi
za srednjo duhovnijo zaenkrat zadovolj-
ni s približno toliko člani, da le kažejo
res dobro in jekleno voljo. Sčasoma že
nekaj prekvasijo, pride naraščaj in s
širjimi koreninami požene drevo božje
tudi širše veje.

4. Čeprav je božji Zveličar začetkoma
učencem bolj prizanašal in jih zlasti ni
plašil s hudimi preganjanji, ki so jih v
bodočnosti čakala, da ne bi mu iz malo-
dušnosti morda ubežali, vendar jim je že
koj v začetku jasno povedal, za kaj
gre. Zato ni začel ne s prosveto, ne s te-
lovadbo in izleti, ne s prireditvami in ve-
selicami, ampak z resnim naukom; Ne-
beško kraljestvo silo trpi! Ozka je steza,
ki pelje v življenje, in malo jih je, ki ho-
dijo po njej itd.

Tako tudi mi. Treba je seveda imeti po-
trpljenje z začetniki. Zato je prav, da
se zdravilo daja po dozah in kapljicah in
ne vse hkrati. Nikakor pa ne smemo ob-
viseti na nekaki kompromisni sredini, ki
vedno škoduje, ampak stopiti moramo
ven s kartami! — Dvema gospodoma ne
moremo služiti. Če je že v kat. prosvet-
nih društvih slepomišenje od škode, je
to še stokrat bolj pri kongregacijah. Vob-
če fantje tudi sami želijo jasnih načel in
so vsi srečni, ko premagajo tisto nesreč-
no oviro, ki je strah pred ljudmi. Sicer
je milost božja, ki odločuje in izločuje,

da je vedno v veljavi izrek Kristusov: »Non vos me elegistis, sed ego elegi vos!«

5. Kristus ni zbiral svojih učencev samo po shodnicah, ampak učil je povsod, kjer je bilo bolj priložno: po hišah, po cestah, gorah in puščavah, tudi z jezera. Tudi za ustanovitev Mar. kongregacije mladeničev ne bi zadostovala cerkev. Tam so namreč fantje vezani, ne morejo posegati v debato in prosto izražati svojih misli. Potrebna je kaka dvorana. Brez primerne lokalne se težko kaj opravi. Dobiti jim moramo kraj, kamor bodo lahko in radi zahajali. Radi po manjkanju prostora marsikje kongregacije ni, kjer bi drugače morda bila. Z božjo pomočjo se da tudi temu odposrežati.

6. Kako tedaj začeti?

(Nadaljevanje sledi.)

Misijonska misel.

Nadaljevanje zbirke misijonskih dni
od 3. do 6. januarja 1926.

Skupaj Za D.Š.V. Za D.Sv.D. Za Afr.

1. Tržaška škofija	1000.—	1000.—	
2. Trž. Mar. dr.	80.—	80.—	
3. Dek. Idrija	879	40.—	40.—
4. Šempas	155	50.—	50.—
5. Kanal	436	6.25	6.25
6. Dornberg		302.30	302.30
7. Klanec v Istri	20.—	20.—	
8. Štverjan	130.40	35.40	35.40
9. Črni vrh	363		
10. Zgonik	90.—	90.—	
11. Šebrelje	422.—	422.—	

2045.95 2010.55 35.40

Meseca maja so darovali:

1. Vipava	65.—	65.—	
2. Postojna	104.—	104.—	
3. Kamnje	100.—		100.—
4. Vedrijan	148.80	148.80	
5. Ponikve-Pečine	122.—		122.—
	539.80	317.80	222.—

Kdor še ni plačal udnine za Unio Missionaria Cl., naj to takoj stori. Denar lahko pošlje tudi po

položnici: Apostolato della preghiera, Gorizia, Via Torrente - Molino 11/1658. Ako nima položnice, jo dobi na pošti. Nanjo naj zapiše št. 11/1658 in gorenji naslov. Potom položnice lahko pošlje katerikoli znesek za katerikoli misijonski namen, samo označiti ga mora. Ves denar, ki pride brez označbe namena, se pošlje upravi »Glasnika« v Ljubljani. *Ivan Reščič, t. č. tajnik U. M. C.*

Cerkveno - upravne zadeve.

Zvonovi.

V kratkem dobe cerkvena oskrbnitva poziva iz Treviža, da čimprej javijo in vrnejo vsote, ki so jih prejele bodisi po tom kn. nadškofijskega ordinariata ali izravno od bivše Avstro-Ogrske monarhije za rekvirirane zvonove. — Skriti vsot ni mogoče, ker so vladi prijavljene do zadnje stotinke. Ker so pa nekatera oskrbnitva prejeli denar porabila v druge cerkvene namene, bi bilo sedaj marsikomu zelo težko vračati že porabljene vsote, o katerih smo mislili, da smemo z njimi svobodno razpolagati. Gre za približno 200.000 Lir samo za Goriško. Potreben bo skupen korak pri komisarstvu v Trevižu in pri msgr. ju Costantiniu v Benetkah za odpis prejetih vsot. Obenem bomo morali prositi, da kljub temu dobimo zvonove od države v nezmanjšani teži. — Isto kot za Gorico velja tudi za tržaško, poreško in reško škofijo.

Da se spomenica vsestransko podkrepi, prosim vse č. sobrate, naj takoj dolože ljejo pismo v to potrebne predloge.

Fr. Švara.

Zadruga po vojni poškodovanih cerkva

vabi tiste članice, ki imajo kako obveznost do nje, naj to obveznost poravnajo v najkrajšem času. Tožbe so dandanes silno drage. Ako bo imela kaka članica velike stroške radi zavlačevanja, naj to kar sama sebi pripiše.

A. Čargo.

Nove orgle v Grgarju.

G. Ivan Kac'n je napravil za Grgar nove orgle z devetimi pojočimi registri. Sistem je pnevmatičen na stožce (Kegelsystem). Orgle so v celoti

prav dobro delo. Baši so močni, principal kremenit, salicional zelo uporaben za tiho spremljanje petja, flavta blesteča. Cena primerna. Pnevmatični sistem porabi zelo veliko sape, zato mora biti meh velik in izdaten, da se mehovlek preveč ne utruji. Pri grgarskih orglah je sicer meh tako izdaten, da ni čutiti nobenega pomanjkanja sape, vendar zavoljo mehača bi si želel izdatnejšega. Zunanost orgel je krasna; skoraj šest metrov visoka omara napravi mogočen vtis. Tipke odgovarjajo precizno in igranje na orgle je tudi z vsemi registri zelo lahko in prijetno. V celoti so grgarske orgle res lepo delo, ki se samo pripo- roča.

Vinko Vodopivec.

Razne vesti.

Goriška nadškofija.

Dne 28. junija t. l. je umrl č. g. Josip Peteani, župnik-dekan v Krminu; izpraznjeno župnijo in dekanijske posle opravlja začasno č. g. Deziderij Spagnol, tamošnji beneficijar.

Č. g. Ernest Galupin, župnik v Romansu, je bil imenovan za župnika-konzultorja.

Č. g. Franc Marega, dosednji II. kaplan v Gra- dežu, pride za prefekta v malo semenišče, na nje- govo mesto pa stopi novomašnik č. g. Henrik Marcon.

Č. g. Ivan Žagar, kaplan v Idriji, pojde za župn. upravitelja na Ledine; na njegovo mesto pa pride č. g. Ivan Eržen.

Č. g. Anton Piščanc je imenovan za kaplana v Postojni.

Č. g. Antonin Tognon, kaplan v Fiumicellu, gre za I. kaplana v Krmin, č. g. Ivan Simeon pa za kaplana v Fiumicello.

Izšel je šematizem goriške nadškofije za leto 1926. Dobi se v škofiji za L. 10.

Tržaška škofija.

Dne 21. avgusta je bil inštaliran za kanonika teologa preč. g. Oskar Cebolin.

Vzajemnost.

Za pravo vzajemnost je treba: nepodkupljive resnicoljubnosti, brezpogojne odkritosrčnosti, po- nižnosti, ljubezni do stvari in tej ljubezni podre- jene ljubezni do oseb, s katerimi naj vzajemno de- lujemo. Kjer katera teh čednosti manjka, ostane govorjenje o vzajemnosti prazno.

Razgled po svetu.

Priobčuje msgr. dr. Josip Ličan.

Italija.

Kaj pa je s framašonstvom?

List »Informatore della Stampa« piše: »Na ne- kem shodu v Nizzi na Francoskem se je govorilo, da so framašoni izjavili, da nameravajo frama- sonske lože v Italiji tajno zopet organizirati s po- močjo višjih bank in birokracije, in sicer v obliki kulturnih udruženj«.

Jugoslavija.

Napredovanje katoliške prosvete na Hrvatskem.

V soboto 31. julija in v nedeljo 1. avgusta so prišli v Požego v Slavoniji dijaški or- lovski tečaj. Zbralo se jih je 120 iz 32 mest. Uvod- no predavanje na tečaju je imel predsednik HOS dr. I. Protulipac: »Orlovstvo v ideji življenja in delu« in »Ideja dijaškega Orlovstva«. Sledila so predavanja dr. A. Čepulića (Kat. mladinski pokreti v svetu), dr. Kuntarića (Orlovstvo in socialno vprašanje), Fra Joze Markušića (Duh sv. Fran- čiška in Orlovstvo), dr. Merza (Krščanstvo in človeško telo), dr. I. Blaževića (Vzgoja uma, srca in volje), J. Grmčevića (Čist naraščaj), M. Leh- pamera (Pravi red v orlovski organizaciji), A. Matasovića (O drami sploh in posebe o orlovskem pokretu), o. Ambroža Vlahova (O orlovskem na- raščaju, Estetski momenti v orlovski organizaciji). Vršile so se tudi vaje v poslovniku. Največje je bilo zanimanje za predavanje dr. Josipa Jeraja o katoliški organizaciji v Sloveniji, posebno o di- jaškem gibanju. Njegovemu predavanju je pris- stvoval tudi škof dr. Mileta, ki je prejšnji dan dospel v Požego.

V petek 6. avgusta zjutraj se je vršil občni zbor Mahničevega dijaškega orlovskega okrožja.

V sredo 4. avgusta so se začele konference or- lovskih inteligentov. Posebej se je vršila konfe- renca duhovnih vodij orlovskih društev z referati duhovnega vodje HOS o. Foretića ter dr. Blaže- vića in vlč. g. Gunčevića. Razpravljali so o po- ložaju duhovnikov v orlovskih društvih in sprejeli načrt pravil o duhovnih vodjih orlovskih društev, katera bodo predložili v odobritev konferenci episkopata.

V petek popoldne se je vršil zvezni svet Hr- vatske orlovske zveze. V soboto zjutraj pa se je vršil občni zbor zveze. V predsedstvo so bili

izvoljeni: za predsednika dr. I. Protulipac, za podpreds. dr. A. Čepulič, za načelnika Dušan Žanko; dalje: dr. I. Merz, Z. Dugački, dr. A. Juretić, o. A. Vlahov, D. Cerovac, dr. S. Markulin, I. Jakovljević, N. Jagatić in M. Lehpamer.

Orlovstvo je zajelo ves katoliški pokret na Hrvatskem, katerega je izredno poživilo in ga zaneslo iz inteligenčnega kroga med široke mase kmetijskega ljudstva. Jako veselo znamenje je tudi čimdalje bolj tesno sodelovanje z episkopatom. Katoliški pokret na Hrvatskem vidno napreduje in se vkoreninja v ljudstvu.

Pripomniti moramo, da so Hrvatje sprejeli program Kat. akcije v Italiji, ki jo sv. Oče priporoča za ves katoliški svet. Vkljub oviram, ki vstajajo iz krogov polpreteklih voditeljev dosedanjega kat. pokreta, so rešili v smislu Kat. akcije vse polno vprašanj, ki so in postajajo še vedno bolj pereča med nami. O priliki se povrnemo k orlovskemu gibanju na Hrvatskem.

Francija.

Ali je veda nasprotna veri?

Pariški list »Figaro« je odprl javno vprašanje za znanstvenike, da govore o vprašanju, ali je vera nasprotna vedi. Za to vprašanje se je zanimalo mnogo učenjakov, ki spadajo k akademiji znanosti v Parizu. L'Osservatore Romano prinaša podrobno njih odgovore v št. 21., 22. maja in 24. julija. Zanimivo je, da najboljši znanstveniki zaničkajo, da bi bilo resno nasprotje med vero in vedo. Med temi navaja rečen list sledeče učenjake: kemika Le Chatelier-ja, profesorja na Sorboni, botanika Leconte-ja, ki je profesor na muzeju za naravoslovje, astronoma in matematika Andoyer-ja, zoologa Bouvier-ja, matematika Lecorna in druge.

Za katoliško žurnalistiko.

Mesto Lille ima znamenito katoliško vseučilišče, ki ima poleg navadnih fakultet tudi oddelek za žurnalistiko. Namen mu je, intelektualno, moralno in tehnično pripravljati slušatelje, da postanejo kar najpopolnejši katoliški žurnalisti. V ta namen gojijo socialno-politične vede ter študij prava. S to novo stroko si nameravajo katoliške organizacije vzgojiti usposobljene moške, ki bodo lahko prevzeli posle tajnikov v trg. zbornicah in v bolj važnih mestnih upravah. — Zelo važno podjetje.

Belgija.

O patriotičnih dolžnostih državljanov.

Mons. van Roey, nadškof v mestu Malines, je izdal originalno pastirsko pismo svojim vernikom. Opozarja jih na sedanjo gospodarsko krizo ter poudarja, da je dolžnost vsakega kristjana solidarno in nesebično podpirati stremljenje celotnega naroda, da se kriza zadovoljivo reši. Vsakdo naj pridno dela in preprosto in varčno živi. Napovedati je treba boj razkošni modi in omejiti manijo športov in zabav, ki požrejo bajne vsote denarja.

Anglija.

Pacifistično stremljenje.

V Londonu je nedavno zborovala sedma švedska konvencija Pokreta za krščanska stremljenja. Zastopanih je bilo več kot 30 narodov. Lloyd George je imel velik govor, v katerem je poudarjal tole: »Mladina vsega sveta se mora zavzeti za mir in za skupno delo, da se prepreči svetovna katastrofa. Evropa je danes bolj oborožena kot kedaj prej. Kadar se pojavi vojna pianost, se poloti vseh stanov, celo starcev in otrok. Manjja oboroževanja mora izginiti iz civiliziranega življenja.«

Japonska.

Katoliško vseučilišče v Tokiju.

To vseučilišče, ki ga vodijo oo. jezuitje, se lepo razvija. Leta 1913. je imelo 20 dijakov, sedaj jih šteje 200. Sicer ni dovoljen verski poduk, tudi so zabranjene akademske disputacije, vendar učna usposobljenost profesorjev in njih lep zgled tako vpliva na dijake, da so nedavno trije visokošolci stopili v jezuitski red. Pred kratkim je vlada sama pozvala dva pp. jezuita, ki sta priznana učenjaka, kot profesorja na drž. vseučilišče.

Mehika.

Na tisoče duhovnikov in redovnikov je moralo zapustiti državo, ker se niso hoteli ukloniti drž. nasilju. Le 14 duhovnikov se je vladi vdalo. Ti so izjavili, da sprejmejo nove postave. Škofje so jih takoj izobčili. Katoličani vseh držav protestirajo proti nasilju mehikanskih framasov. Ostri protesti so došli mehikanski vladi iz držav Chile, Brazilije, Avstrije, Anglije, Nemčije. V Zdr. državah Sev. Amerike so se v vseh 86 škofijah organizirali propagandni odbori za obrambo mehikanskih katoličanov.

Književnost.

»Slovenski pritrkovavec«.

Ali ste že nabavili to prepotrebno knjigo svet-nika Ivana Mercine svojim pritrkovavcem? Zad-njič smo obljubili strokovno oceno tega dela. Toda vsled preobilice gradiva in ker dotične ocene ne maramo krajšati — je namreč obenem potrebno navodilo za boljše umevanje knjige — smo jo mo-rali zopet odložiti.

Razno.

Vprašanje.

Ali ve kdo za kak še poraben križev pot sred-nje velikosti, ki bi bil naprodaj? Kdor ve, naj to sporoči g. župniku Primožiču v Prvačini.

Prošnja.

Kat. tisk. društvo prosi sobrate, da bi mu poma-gali priti do nekaterih številčk časopisov, katerih let-n'ke želi izpopolniti. Manjkajo nam: »Mladika« 1920: marec, avgust. »Mladika« 1921: št. 2, 3, 8, 9, 21 in 22. »Mladika« 1922: št. 10, 11, 12. »N. Čolnič« 1923: april, maj, junij, avgust. »Naš Čolnič« 1924: febr., marec, maj, junij, julij, september, november in december. »Naš Čolnič« 1924: februar, marec, julij, september. »Naš Čolnič« 1925: januar, fe-bruar, junij, september, november in december. »Naš Čolnič« 1925: februar, november. »Gospo-darski list« 1923: vse številke od januarja do av-gusta ter novembrska. »Gospodarski list« 1924: številke od januarja do avgusta. »Gospodarski list« 1925: februar, junij, september, december. »Zbornik« 1920: 1, 2, 3, 11, 12. »Zbornik« 1921: 4, 5. »Zbornik« 1923/24: 3, 4, 9, 11. »Zbornik« 1925: januar, oktober, november in december. Katoliška knjigarna da v zameno kako drugo potrebščino lastne zaloge. Kdor pa pošlje po pošti, naj naslovi: Kat. tiskarna, Gorica, Riva Piazzutta 18.

Naš kipar.

Izvrsten kipar je France Gorše. Kdor rabi ka-ko boljše kiparsko delo, naj piše na naslov: Fr. G. — Župnišče — Klanec presso Erpelle - Cosina. G. župniku Sokliču je napravil sijajen kip presv. Srca Jezusovega.

Urednikova listnica.

Pismo uredniku.

Zadnjič sem rekel, da bi se rad z Vami pogo-voril o sv. Frančišku, o sv. Alojziju in o Slomšku. O sv. Frančišku bom danes molčal. Z mojim ro-manjem v Assisi in na goro Verno (sedaj pelje nova cesta na vrh) ne bo nič, ker smo imeli točo: prazen varžet, cagoven mož.

O sv. Alojziju bom tudi molčal, ker me preveč skrbi, kako bi v tem mojem zakotju počastili nje-gov spomin. Konec leta mora že sv. Oče imeti v rokah album s podpismi mladeničev, ki se zavežejo za »regula vivendi Aloysiana«.

Pisati hočem o našem ljubem Slomšku. Začelo se je resno delo za njegovo beatifikacijo. Lavan-tinski ordinarij je z odlokom z dne 22. marca 1926 stolnemu dekanu msgr.-ju dr.-ju Iv. Tomažiču po-veril nalogo, da v svrhu Slomškove beatifikacije zbere podatke o njegovem življenju in njegove spise ter tako pripravi gradivo za škofijsko komi-sijo, ki se bo svojodobno sestavila, da zadevo na-tanko preišče, presodi in predloži na pristojnem mestu v Rimu. Msgr. Tomažič je sestavil vprašal-no polo, ki je datirana 12. julija 1926 in jo poslal predvsem župnijskim uradom lavantinske škofije. Do 31. oktobra 1926 se morajo s poročili vred za-nesljivo vrniti. Od gradiva, ki se bo tem potom nabralo, je odvisno, se li bo postopanje v tej za-devi sploh nadaljevalo, ali ne.

Vprašalna pola ima 91 vprašanj. Nekatera vprašanja imajo več pododdelkov. Red je takle: I. Slomškova otroška in mladeniška leta (1—5). II. Slomšek kot bogoslovec, duhovnik, škof (6—8). III. Slomškovo čednostno življenje (9—84). Tu so vprašanja o treh božjih čednostih, o štirih po-glavitnih dejanskih čednostih, potem o drugih de-janskih čednostih in o evangeljskih svetih. IV. Slomškov sluh svetosti (85—90). V. Slomškovi spisi in spisi o Slomšku (91—92).

Odgovor se more dati na podlagi a) lastnih spominov in zapiskov; b) izpovedb še živečih so-dobnikov in drugih Slomškovih častilcev; c) Slom-škovih spisov; d) življenjepisov, poročil, govorov o Slomšku, raznih beležk in sestavkov v časopis-ju povodom Slomškovih slavnosti in obletnic itd. — vselej z natančno navedbo vira. Ali bi mogel kedo izmed nas kaj poročati? Če drugo ne, mi-slim, da bi bila naša naloga, zbrati, kar se je v naših krajih o Slomšku tiskalo.

Primerno se mi zdi, da prepišem (vsaj deloma) vprašanja 89—92, ker bi na ta vprašanja lahko tudi iz naših krajev prišel kak odgovor.

89. Spomin na Slomška... c) Si li verniki želijo njegovih podob in relikvij in prinašajo v njegov spomin darove? č) Je li razširjeno prepričanje, da Slomškova duša ni v vica, ampak da že uživa nebeško blaženost? d) Ima li verno ljudstvo Slomška za svetnika, in sodi li, da mu gre čast altarijev? e) Imajo li verniki njegovo življenje in delovanje v svetem spominu in so li mnenja, da je njegova priprošnja pri Bogu močna in uspešna?

90. Čudežni dogodki od Slomškove smrti dosedaj. a) Je li kdo, ki se je po Slomškovi smrti priporočal njegovi priprošnji, dosegel ozdravljenje ali kakšno drugo milost, ki se more smatrati za čudež, ali vsaj za čudežno uslišanje? b) Je li Bog s posebnimi znamenji razodel, da deli milosti na Slomškovo priprošnjo?...

91. Slomškovi spisi. a) Kateri spisi Slomškovi, tiskani in netiskani, (kakor so: knjige, razprave, pridige, življenjepisi, krajši sestavki, pesmi, zasebna in uradna pisma, odredbe, beležke, rokopisi kakršnekoli vrste itd.) so poročevalcu znani? b) Kateri teh spisov so lastnina poročevalca, ali osebe (urada, knjižnice), ki je poročevalcu znana? V drugem slučaju naj se naznani naslov. c) Je li lastnik enega ali drugega teh spisov pripravljen, za nadaljnje delo škofijske komisije spis brezplačno prepustiti? ali posoditi? ali prodati — za kakšno ceno?

92. Spisi o Slomšku. a) Kateri spisi o Slomšku (kako: življenjepisi, razprave, govori, časopisna poročila o Slomšku za njegovega življenja in pozneje povodom raznih obletnic in slavnosti, krajše beležke itd.) in predmeti, ki nanj spominjajo, so poročevalcu znani? b) in c) kakor zgoraj pod 91.

Ko ste to prebrali, ste si gotovo mislili: Zakaj se je to raziskavanje šele sedaj pričelo, ko je Slomšek umrl že 24. septembra 1862? Na to vprašanje imam dva odgovora, katera pa zase obdržim. Zastavim pa novo vprašanje: Ali mi sploh zasluži, da bi nam Bog Slomška povelical? Mesto odgovora nekaj trdnih sklepov:

1. Če more kedo na gorenja vprašanja kaj odgovoriti, naj to gotovo sporoči do vseh svetih msgr.-ju dr.-ju Tomažiču.

2. Kakor je za vojsko treba denarja, denarja, denarja, je pa treba za to opravilo molitve, molitve, molitve. Zato molimo sami in priporočimo drugim moliti, da bi se to veliko delo srečno do-

končalo. Mi mašniki ne pozabimo na stalni memento, včasih tudi aplicirajmo v ta namen. Zaupno se priporočajmo služabniku božjemu. Enako svetujemo drugim.

3. Darujmo tudi kaj v denarju, ker je že s pripravami združenih precej stroškov. Pri naših konferencah lahko kaj zberemo. Če nabrano pošljemo kakemu listu, bo objava še druge vzbudila.

4. Če o primerni priliki opozorimo ljudstvo, bodo gotovo mnogi pomagali z molitvijo in z darovi, pa se tudi priporočali Slomšku v priprošnjo.

V 4. sklepu sem nekaj ponovil, kar sem že v drugem povedal. Ljudstvo potrebuje o tem poduka, seveda v previdni obliki. Če mnogi agitirajo za slabe stvari, zakaj ne bi mi za dobro? Jaz sem trdno prepričan: če mi storimo, kar je v naših močeh, nam bo Gospod Bog podelil neprecenljivo milost, da nam bo povelical našega ljubega Slomška.

Naturza.

Blagajnikova listnica.

»Zbornik« stane za člane in nečlane »Zbora« 25 L. Kdor te vsote ne zmore, naj prosi odbor »Zbora« za znižanje naročnine. Seveda bo mogel odbor ugoditi prošnji le v redkih slučajih resnične ubožnosti.

Vse čč. sobrate prosim, naj radi in točno prispevajo ta znesek, kajti »Zbornikovih« naročnikov je zelo malo in zato je nemogoče, da bi bil naš list aktiven, če ne bomo vsi točno vršili svoje plačilne dolžnosti. — Kdor je od Boga prejel več, naj po možnosti dá tudi več, da bomo laže ugodili prošnjam, zlasti onim iz ubožne Istre.

Želeti bi bilo, da bi se naš »Zbornik« razširil po vseh slovenskih škofijah. Pridobivajte mu naročnikov!

Msgr. Anton Berlot, t. č. blagajnik.

*Izdajatelj: Zbor svečnikov sv. Pavla.
Tiskarna: Katoliška tiskarna v Gorici.
Odgovorni urednik: dr. M. Brumat.*

Članarino (25 L) pošiljajte le na naslov:

**Msgr. Anton Berlot, stolni kanonik
Gorica, Via Dreossi 16**

Vse dopise pošiljajte do 15. vsakega meseca le na naslov:

**Dr. Mirko Brumat, stolni vikar
Gorica, Corte St' Ilario 7**

Naslov upravnništva je

Gorica - Riva Piazzutta 18.

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Zdravnik

Dr. France Jakončič

Gorica - Gosposka ulica št. 6

sprejema za notranje bolezni od 9-11, 3-4

Dobro znana gostilna

„PRI MAKSU“

Izborna vino!

Terezija Petrovčič

Na razpolago

Moderna tvrdka

in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane cerkvene predmete, kakor: svečnike, svetiljke, kelihe, moštrance, srebrne in kovinaste itd. Popravljajo se že rabljeni predmeti s pozlačevanjem in posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.

Urarnica in zlatarnica

L. BRAUNIZER

Gorica, Travnik 24. - Galanterije.

Andrej Mavrič

Gorica, Gosposka ulica št. 3

Bogata izbira domačega in inozemskega sukna. - Velika izbira žozuhovin. Lastna krojačnica, možkih in ženskih oblek.

SVEČE

K. T. D. v GORICI

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)

Katoliška knjigarna v Gorici ima v zalogi sveče: I.a po 10.50 L za kg, II.a po 7 L za kg. Naročene Kopačeve izvirne sveče so prišle v prvih dnevih meseca januarja 1926. - Zaradi spreminljivosti carine in valute cena ni določena. Kadilo „Lacrima“ in „Granis“ v zalogi.

Naša
zavarovalnica

L'Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

**Katoliška knjigarna
in devocionalnica -**
v Gorici - Gosposka ulica št. 2.

TEOD. HRIBAR

Največja izbira najfinejšega in
priprostega blaga za obleke. -

Na razpolago

Katoliška tiskarna
Gorica - Vrh Placute 18

Ali vršite zanjo propagando?

Ivan Temil - Gorica

Via Carducci 6 (prej Gosposka ul.)

Odlikovana brusilnica na električni
pogon. Nožarski predmeti, dišave itd.
Podružnica: Corso G. Verdi št. 40.

*Nikjer se ne kaže človeška sebičnost
tako kakor v gospodarstvu. Da pa rav-
no v gospodarstvo zanese krščansko
ljubezen, to je naloga našega združ-
ništva.* — — — — —

Ivan Kacin - Gorica

Piazza Tommaseo 29 (Placuta)

Tovarna orgel, harmonijev in glasovirjev. -
Uglašuje, prenavlja, popravlja vse te instru-
mente. Jamstvo! Zahtevajte cenik. Prodaja
se tudi na obroke!

Na razpolago

Zobozdravnik

Dr. LOJZ KRAIGHER

specialist za bolezni v ustih in na zobeh
sprejema

v Gorici, na Travniku števil. 20.

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev

v Gorici

ulica Morelli števil. 17

Posrebuje je pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po nizki ceni.

== Svečarna ==

K. T. D. v Gorici

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)